

УДК 796.894:327.3

ОБІЗНАНІСТЬ ФАХІВЦІВ З ПАУЕРЛІФТИНГУ ЩОДО ДІЯЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНИХ СПОРТИВНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Марія РОЗТОРГУЙ¹, Володимир ОЛІЯРНИК²

¹Львівський державний університет фізичної культури

²Національний університет «Львівська політехніка»

Анотація. У статті подано результати вивчення організаційної діяльності міжнародних спортивних організацій та їхній вплив на розвиток пауерліфтингу на сучасному етапі. На основі аналізу діяльності міжнародних спортивних організацій виявлено такі тенденції розвитку пауерліфтингу: введення до програми Олімпійських ігор; професіоналізація; хаотичне створення нових організацій. Результати аналізу опитування провідних фахівців з пауерліфтингу свідчать про низький рівень їхньої обізнаності щодо проблематики організаційної діяльності міжнародних спортивних організацій.

Ключові слова: спортивні організації, пауерліфтинг, тенденції, розвиток, Олімпійські ігри, професіоналізація.

Постановка проблеми. Професіоналізація та комерціалізація спорту сприяли модифікації сучасного спорту в цілому й окремих видів спорту зокрема [2]. Одним із видів спорту, який активно розвивається у світі та в Україні є пауерліфтинг. Історичний аналіз розвитку пауерліфтингу свідчить, що він належить до молодих видів спорту, оскільки як окремих видів спорту пауерліфтинг почали виділяти наприкінці 60-х років минулого століття [4, 5]. Стан розвитку пауерліфтингу на сучасному етапі характеризується систематичним створенням нових спортивних організацій та нових форм функціонування пауерліфтингу відповідно. Бурхливий розвиток пауерліфтингу в останні двадцятиліття призвів до створення понад 9 міжнародних спортивних організацій, які регулюють розвиток пауерліфтингу, проводять всесвітні змагання та реєструють рекорди світу [5, 6].

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами: Дослідження виконано в межах наукової теми: 1.5. "Методологічні та нормативно-правові засади організації фізкультурної освіти та кадрового забезпечення у сфері фізичної культури і спорту" Зведеного плану науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури і спорту на 2011–2015 рр.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У результаті аналізу наукової та методичної літератури встановлено, що більшість наукових досліджень з проблематики пауерліфтингу висвітлюють вивчення особливостей силової підготовки пауерліфтерів різної кваліфікації [3, 4, 5, 6], біомеханічного аналізу техніки змагальних вправ у пауерліфтингу та методиці підготовки спортсменів різної кваліфікації [4, 5], основ управління тренувальним процесом на основі використання сучасних інформаційних технологій, використання засобів пауерліфтингу для професійно-прикладної підготовки студентів [1, 3, 4]. Разом з тим не виявлено інформаційних джерел щодо організаційних аспектів розвитку пауерліфтингу та особливостей процесу управління в діяльності спортивних організацій пауерліфтингу.

Тому **метою** нашого дослідження є виявлення особливостей організаційної діяльності спортивних організацій та їхній вплив на розвиток пауерліфтингу на сучасному етапі.

Методи і організація дослідження. Упродовж дослідження ми використали: теоретичний аналіз і узагальнення даних науково-методичної літератури та всесвітньої інформаційної мережі Інтернет; метод порівняння та абстрагування; документальний метод; соціологічні методи (анкетування).

Результати дослідження. Одним із найважливіших аспектів розвитку олімпійського руху є визнання спортивних федерацій та надання їм статусу причетності до олімпійського руху. Єдиною із спортивних організацій пауерліфтингу, що з 2004 р. визнана Міжнародним олімпійським комітетом і належить до складу Асоціації всесвітніх ігор та Генеральної асамблеї міжнародних спортивних федерацій є Міжнародна федерація пауерліфтингу (International Powerlifting Federation) [7, 8].

Саме IPF визначає одну із тенденцій розвитку пауерліфтингу у світі, яка передбачає введення пауерліфтингу в програму Олімпійських ігор. На сьогоднішній день членами IPF є

116 національних федерацій з пауерліфтингу.

Упродовж останнього десятиліття IPF тісно співпрацює з Міжнародним олімпійським комітетом (МОК), про що свідчить підписання Всесвітнього антидопінгового кодексу та надання патронату МОК чемпіонатам світу з пауерліфтингу, що проводить IPF. 11–17 червня в м. Стокгольм (Швеція) було проведено перший кубок світу без екіпірування під егідою IPF, що є суттєвим кроком до включення пауерліфтингу до програми Олімпійських ігор.

Іншою спортивною організацією, що популяризує професіоналізацію пауерліфтингу є Міжнародний конгрес пауерліфтингу (World Powerlifting Congress – WPC). World Powerlifting Congress охоплює понад 50 країн та є комерційною організацією, метою якої є виключно отримання прибутку. Тому пауерліфтинг за версією WPC, передусім, є підприємницькою діяльністю. Для досягнення поставленої мети спортсменам дозволено використовувати екіпірування найбільшої жорсткості або вдягати «подвійне екіпірування». Відсутність допінг-контролю в пауерліфтингу за версією WPC сприяє використанню препаратів, що належать до списку заборонених препаратів і методів Всесвітнього антидопінгового кодексу [8].

Рівень розвитку пауерліфтингу як професійного виду спорту є значно нижчим порівняно з іншими професійними та напівпрофесійними видами спорту. Необхідно відзначити, що нині в пауерліфтингу за версією WPC відсутнє юридичне регулювання трудових взаємовідносин між спортсменами й роботодавцями.

Незважаючи на всі зусилля IPF щодо стандартизації проведення змагань, наявність великої кількості спортивних федерацій визначають третю тенденцію, яка характеризується хаотичним розвитком пауерліфтингу. Нині дев'ять офіційних міжнародних спортивних організацій популяризують пауерліфтинг: Eurasia Powerlifting Organization (EPO), International Powerlifting Federation (IPF), Global Powerlifting Committee (GPC), World Powerlifting Federation (WPF), World Drug-Free Powerlifting Federation (WDFPF), World Powerlifting Association (WPA), World Powerlifting Congress (WPC), World Powerlifting Organization (WPO), World Association of Bench Pressers and Deadlifters (WABDL). Кожна із зазначених організацій має національні та регіональні представництва.

Для виявлення рівня впливу діяльності спортивних організацій на розвиток пауерліфтингу ми провели опитування (анкетування) 50 провідних фахівців з пауерліфтингу.

Загальна кількість опитаних склала 50 респондентів, серед них 2 заслужені тренери України, 3 тренерів вищої категорії, 3 заслужені майстри спорту та 17 майстрів спорту міжнародного класу та 25 майстрів спорту України.

Анкета містила 6 запитань. Аналіз відповідей респондентів на запитання щодо впливу Міжнародної спортивної федерації (МСФ) на напрямок розвитку конкретного виду спорту свідчить про абсолютну узгодженість їх думок. 100% фахівців з пауерліфтингу погоджуються з тим, що МСФ визначає напрямок розвитку та безпосередньо впливає на тенденції розвитку певного виду спорту.

Для виявлення рівня обізнаності респондентів щодо досліджуваного питання в одному з питань анкети було запропоновано перерахувати Міжнародні спортивні організації, які культивують пауерліфтинг. Необхідно зауважити, що кількість відповідей на це запитання не було регламентовано. Усі фахівці відповідаючи на це запитання зазначили Міжнародну федерацію пауерліфтингу (IPF), що свідчить про те що вона посідає провідне місце серед дев'яти Міжнародних спортивних організацій. 44 респондента (88,0%) зазначили також Міжнародний конгрес пауерліфтингу (WPC) як федерацію, що розвиває професійний пауерліфтинг (рис. 1). Щодо інших федерацій, які культивують пауерліфтинг, то обізнаність респондентів про них дещо менша: 22 респонденти (44,0%) зазначили Міжнародну організацію пауерліфтингу (WPO), 20 респондентів (40,0%) – Всесвітню бездопінгову федерацію пауерліфтингу (WDFPF), 12 респондентів (24,0%) – Європейську федерацію пауерліфтингу (EFP), 8 респондентів (16,0%) – Міжнародний аматорський конгрес пауерліфтингу (AWPC).

В одному з питань анкети респонденти з переліку Міжнародних спортивних організацій пауерліфтингу повинні були визначити федерацію, що визнана Міжнародним олімпійським комітетом (МОК). 96,0% респондентів серед дев'яти Міжнародних спортивних організацій

пауерліфтингу обрали IPF як таку, що визнана МОК. 4,0% респондентів вважали, що жодна з поданих МСФ не визнана МОК.

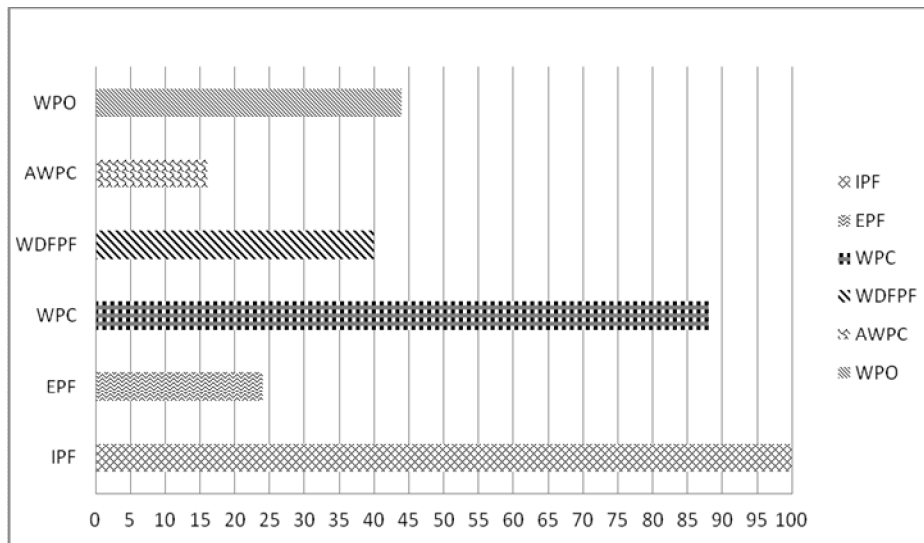

Рис. 1. Оцінювання обізнаності респондентів щодо Міжнародних спортивних організацій з пауерліфтингу

Середня узгодженість відповідей серед респондентів спостерігається в погодженні з тезою, що пауерліфтинг за версією WPC є професійним. Так, 42,0% фахівців стверджують, що пауерліфтинг за версією WPC є професійним видом спорту. 38,0% респондентів незгодні з цим твердженням. 20,0% респондентів вважають, що він є напівпрофесійним видом спорту.

При оцінюванні перспективи введення пауерліфтингу в програму Олімпійських ігор 68,0% респондентів ставляться до цього позитивно. Разом з тим аналіз відповідей респондентів на запитання щодо ставлення до «безекіпувального» пауерліфтингу свідчить, що велика кількість фахівців негативно оцінюють перспективи виступу в змаганнях з класичного пауерліфтингу. 54,0% фахівців ставляться негативно до відміни спеціального екіпування, оскільки це призведе до суттєвого погіршення особистих результатів. Необхідно відзначити, що серед цих 54,0% респондентів 25 діючих спортсменів високої кваліфікації. Така тенденція підтверджується аналізом динаміки кількості спортсменів, що беруть участь у змаганнях з класичного пауерліфтингу.

На чемпіонаті України з жиму лежачи в м. Тернопіль 16–19 березня 2011 р. взяло участь 79 спортсменів, а в змаганнях з безекіпувального жиму лежачи у м. Кременчук 1 листопада 2011 – лише 54 спортсмени. Можна зробити висновок, що результати опитування фахівців збігаються з сучасними тенденціями розвитку безекіпувального пауерліфтингу в Україні.

Таким чином, аналіз опитування провідних фахівців з пауерліфтингу свідчить про недостатню обізнаність респондентів щодо організаційних аспектів діяльності Міжнародних спортивних організацій. Більшість опитаних фахівців знають про існування двох Міжнародних спортивних організацій (IPF та WPC) з дев'яти, які сьогодні функціонують. Причиною низького рівня обізнаності фахівців з пауерліфтингу є відсутність достатньої інформації щодо діяльності Міжнародних спортивних організацій та систематичне створення нових федерацій на протигагу старим.

Результати анкетування дозволяють зробити висновок, що більшість фахівців позитивно оцінюють тенденцію до введення пауерліфтингу в програму Олімпійських ігор. Проте більше ніж половина респондентів негативно ставиться до необхідності відміни спеціального екіпування.

Висновки:

1. Розвиток пауерліфтингу як виду спорту безпосередньо залежить від діяльності міжнародних спортивних організацій. На основі аналізу діяльності провідних міжнародних спортивних організацій з пауерліфтингу визначено три основні тенденції розвитку цього виду

спорту. Міжнародна федерація пауерліфтингу (IPF) забезпечує стандартизацію правил з виду спорту та введення пауерліфтингу в програму Олімпійських ігор. Міжнародний конгрес пауерліфтингу (WPC) сприяє професіоналізації пауерліфтингу. Третю тенденцію розвитку пауерліфтингу культивує велика кількість різноманітних міжнародних спортивних організацій, кожна з яких намагається проводити змагання з пауерліфтингу за різними правилами, що призводить до хаотичного розвитку пауерліфтингу.

2. Результати опитування фахівців з пауерліфтингу свідчать про низький рівень їх обізнаності щодо проблематики організаційної діяльності Міжнародних спортивних організацій. Причиною цього є відсутність єдиного центрального органу управління, що спричиняє хаотичне створення великої кількості федерацій. Найбільш впливовою серед Міжнародних спортивних організацій є Міжнародна федерація пауерліфтингу (IPF), що підтверджують 100% опитаних респондентів. 42,0% опитаних фахівців зараховують пауерліфтинг до професійних видів спорту, а 20% респондентів – до напівпрофесійних, що підтверджує значний вплив на розвиток пауерліфтингу Міжнародного конгресу пауерліфтингу (WPC), метою якого є підприєємницька діяльність.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з проведенням порівняльного аналізу діяльності спортивних федерацій з пауерліфтингу України.

Список літератури

1. Аксенов М. О. Управление тренировочным процессом в пауэрлифтинге на основе современных информационных технологий : автореф. дис. ... канд. пед. наук: [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки, оздоровительной и адаптивной физической культуры” / Аксенов Максим Олегович; Бурятский государственный университет. – Улан-Удэ, 2006. – 21 с.
2. Борисова О. Теоретико-методологічне обґрунтування формування і розвитку професійного спорту в Україні / Ольга Борисова // Фізична активність, здоров'я і спорт. – 2011. – п 1 (3). – Л., 2011. – № 1 (3). – С. 3 – 11.
3. Ворожейкин О. В. Силовая подготовка пауэрлифтеров различной спортивной квалификации на основе индивидуальных тренировочных программ : автореф. дис. ... канд. пед. наук: [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки, оздоровительной и адаптивной физической культуры” / Ворожейкин Олег Владимирович ; Военный институт физической культуры. – СПб., 2010. – 21 с.
4. Олешко В. Г. Силові види спорту : [підруч. для студ. вузів фіз. виховання і спорту] / Олешко В. Г. – К. : Олімпійська література, 1999. – 288 с.
5. Стеценко А. І. Пауерліфтинг. Теорія та методика викладання : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. І. Стеценко. – Черкаси : ЧНУ ім. Богдана Хмельницького, 2008. – 460 с.
6. Стеценко А. І. Пауерліфтинг : Перспективи розвитку як популярного виду спорту в Україні [Електронний ресурс] / Стеценко А. І. – Режим доступу: http://librar.org.ua/sections_load.php?s=culture_science_education&id=4400&start=1
7. European powerlifting federation [Electronic resource]. – Access mode : http://www.europowerlifting.org/epf_history.html
8. International powerlifting federation [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.powerlifting-ipf.com/23.html>

**ОСВЕДОМЛЕННОСТЬ СПЕЦИАЛИСТОВ ПО ПАУЭРЛИФТИНГУ
ПО ДЕЯТЕЛЬНОСТИ МЕЖДУНАРОДНЫХ СПОРТИВНЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ****Мария РОЗТОРГУЙ¹, Владимир ОЛИЯРНЫК²**¹*Львовский государственный университет физической культуры*²*Национальный университет «Львовская политехника»*

Аннотация. В статье представлены результаты изучения организационной деятельности международных спортивных организаций и их влияние на развитие пауэрлифтинга на современном этапе. На основе анализа деятельности международных спортивных организаций выявлены тенденции развития пауэрлифтинга: включение в программу Олимпийских игр; профессионализация; хаотическое создание новых организаций. Результаты анализа опроса ведущих специалистов по пауэрлифтингу свидетельствуют о низком уровне их осведомленности по проблематике организационной деятельности международных спортивных организаций.

Ключевые слова: спортивные организации, пауэрлифтинг, тенденции, развитие, Олимпийские игры, профессионализация.

**CONVERSANCE OF EXPERTS ON ACTIVITIES POWERLIFTING
INTERNATIONAL SPORTS ORGANIZATIONS****Mariya ROZTORGUI¹, Volodymyr OLIYARNYK²**¹*Lviv State University of Physical Culture*²*National University "Lviv Polytechnics"*

Abstract. The article presents the study results of organizational activities of the international sports organizations and their influence on powerlifting development today. Based on the analysis of the international sports organizations activity the trends of powerlifting development have been identified: inclusion to program of the Olympic Games; professionalization; chaotic formation of new organizations. The results of analysis by the leading experts in powerlifting prove a low awareness level on the problems of organizational activity of the international sports organizations.

Key words: sports organizations, powerlifting, trends, development, Olympics, professionalization.